

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

לפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא מירה דהן

בעניין המנוח א.ב ז"ל, ת.ז.

התובע

ע"י ב"כ רפי שפטר ואח', עורכי-דין
רחוב היצירה 3, רמת גן

נגד

הנתבעים

1. -----

ע"י ב"כ עו"ד אורי צפת
דרך נמיר 29, תל אביב

--.2

---.3

--.4

--.5

---.6

---.7

---.8

---.9

ע"י ב"כ משה מכנס, עו"ד
רחוב התע"ש 10, רמת גן

פסק דין

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

1 בפניי תובענה שמהותה- קביעת זהותם של יורשיו עפ"י דין של המנוח א.ב ז"ל, ת.ז. אשר הלך
2 לעולמו ביום 04.06.2002 (להלן: "המנוח").

3
4 1. א. בראשית הדרך ולאחר פטירת המנוח, הוגשה לקיום צוואה הנחזית כצוואת המנוח
5 משנת 2001 ;

6
7 ב. לאחר הליכים שונים בביהמ"ש דכאן ניתן ביום 19.01.2010 פסק דינה של כב'
8 השופטת ו. פלאוט אשר דחה את הבקשה לקיום הצוואה ;
9 העותר לקיום הצוואה הגיש ערעור על פסק הדין לבית המשפט המחוזי ושם במסגרת
10 עמ"ש 35399-03-10, הגיעו הצדדים להסכמות בדבר דחיית הבקשה לקיום הצוואה.

11
12 ג. עם דחיית הבקשה לקיום הצוואה, החל בית המשפט דכאן לדון בקביעת זהותם של
13 היורשים עפ"י דין של המנוח.

14
15 ד. המנוח נפטר ערירי, רווק ללא ילדים, למנוח היה אח אחד בשם --- ז"ל אשר הלך
16 לעולמו שנים לפני המנוח ;
17 משכך יש לבחון זהות יורשי הורי אביו ואימו של המנוח ;

18
19 בהתייחס לפרנטלה מצד הוריי אם המנוח נטען (ונקבע לאחר מכן) כי הנתבעים הינם
20 הצאצאים (והיורשים) מצד זה ;

21
22 בהתייחס לפרנטלה מצד הוריי אב המנוח, לא התקבל די מידע ועל כן הודיע ב"כ
23 האפוטרופוס הכללי כי הוא מבקש להתערב בהליכים ;
24 בדיון שהתקיים ביום 15.03.2011 עמד ב"כ האפוטרופוס הכללי על מינוי מומחה על
25 ידי בית המשפט ולצורך התחקות ואיתור יורשי הוריו של אבי המנוח, הוא ---ז"ל.

26
27 2. ביום 05.11.2012, מינה בית המשפט (במסגרת ת"ע 5381-02) את הגנאלוג עו"ד ---- (להלן :
28 "המומחה") לערוך מחקר גנאלוגי לאיתור צאצאי הוריו של אבי המנוח ;

29
30 מטעם הנתבעים וב"כ נמסר למומחה המידע כי הוריו של המנוח ז"ל היו --- ז"ל (האבא) ו---
31 - ז"ל (האמא) וכי הנתבעים הינם צאצאי הורי אם- המנוח, ---- ז"ל.

32
33 המחקר התקדם ובדיון שהתקיים בתיק ביום 07.07.2013, אף הוחלט על הרחבת היקף
34 המחקר לשמו מונה מומחה ביהמ"ש.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1
2
3 .3 ביום 24.03.2014 ניתן על ידי בית המשפט צו ירושה (חלקי) לעניין עזבון המנוח א. ז"ל תוך
4 שנקבע בו כי הנתבעים 1-9 יורשים את מחצית העיזבון בהיותם כאמור יורשים מצד אימו
5 של המנוח- ---- ז"ל ;
6
7 באשר למחצית הנוספת של העיזבון – נקבע כי זכאים לה "יורשי הוריו של אבי המנוח ----
8 ז"ל".
9
10 עורכי הדין אורי צפת ומשה מכנס, מונו כמנהלי העזבון של המנוח (להלן: "מנהלי העזבון").
11
12 .4 לאחר מחקר מקיף בן מספר שנים, הו- ---- המלאכה ;
13 ביום 09.03.2016 הוגשה לתיק ביהמ"ש חוות דעת המומחה, האוחזת 69 עמודים (להלן:
14 "חוות דעת המומחה").
15
16 .5 בעמוד 3 לחוות הדעת הוגדרה מטרת המחקר: "נתבקשתי ע"י בית המשפט לענייני משפחה
17 בתל אביב לערוך מחקר גנאלוגי בשאלה מי היו כל צאצאי הורי אב-המנוח".
18
19 בסעיף 3 לחוות הדעת ציין המומחה כי המבקשים עצמם (הם הנתבעים בתיק) מסרו לו את
20 פרטי הורי המנוח וכאמור לעיל: --- ז"ל (אבא) ו- ---- ז"ל (אמא) וכי הנתבעים הינם כאמור
21 צאצאים של הורי אם המנוח.
22
23 עוד ציין המומחה כאמור כי מנהלי העזבון מסרו לידו עץ משפחה גרפי המתאר את אילן
24 היוחסין (ראה תרשים 1 המצורף לחוות דעת המומחה).
25
26
27 המומחה ציין ברישא לחוות הדעת (בעמוד 4), כי המחקר דגן כלל:
28
29 (1) מחקר באמצעות האינטרנט ;
30
31 (2) איתור מסמכים מקוריים אודות המשפחה באמצעות גישה מרחוק לארכיון ;
32
33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1 מחקר בפולין בארכיון וורשה, ארכיון המכון ההיסטורי היהודי בוורשה, ארכיון
2 צ'סטוכובה, מחקר בארכיון ויילון, מחקר בארכיון זדונסקא-וולה, מחקר בארכיון
3 לודז' וארכיונים נוספים באמצעות התכתבות עם הארכיונים ובאמצעות חוקרים
4 מקומיים שהגיעו לארכיונים לשם ביצוע המחקר בארכיון והוצאת העתקי רשומות.
5
6 4) מחקר באנגליה, באמצעות התכתבות ובאמצעות חוקר מקומי.
7
8 5) מחקר במוסדות ובארכיונים בארץ ישראל וביניהם: מוסד יד ושם, הארכיון הציוני,
9 חברה קדישא, בית המשפט המחוזי בחיפה, בית הדין הרבני בתל אביב;
10
11 6) מחקר בבתי עלמין בארץ.
12
13
14 קרי, המחקר התפרש על שלוש מדינות- ישראל, פולין ואנגליה.
15
16 לחוות הדעת שהוגשה לתיק ביהמ"ש צורפו צילומי מסמכים שונים, דפי עד מיד ושם,
17 תרשימים שונים, תמונות של מצבות, רישומי לידה, תעודת נישואין וכיו"ב.
18
19
20 נוכח מורכבות המחקר כמו גם ריבוי הפרטים וכאמור 69 עמודים של מחקר, לא יצוטטו פרטי
21 הפרטים מחוות הדעת אלא אך הממצאים הסופיים אליהם הגיע המומחה;
22
23
24 **בסיומה של חוות הדעת (בעמוד 69) הוצג עץ משפחה לפיו, לאבי המנוח ---ז"ל**
25 **היתה אחות בשם ---- ז"ל ואשר היא סבתא רבא של התובע- --- המתגורר**
26 **בוורשה, פולין;**
27 **קרי, התובע הינו הצאצא היחיד של הורי אבי המנוח.**
28
29
30
31
32
33

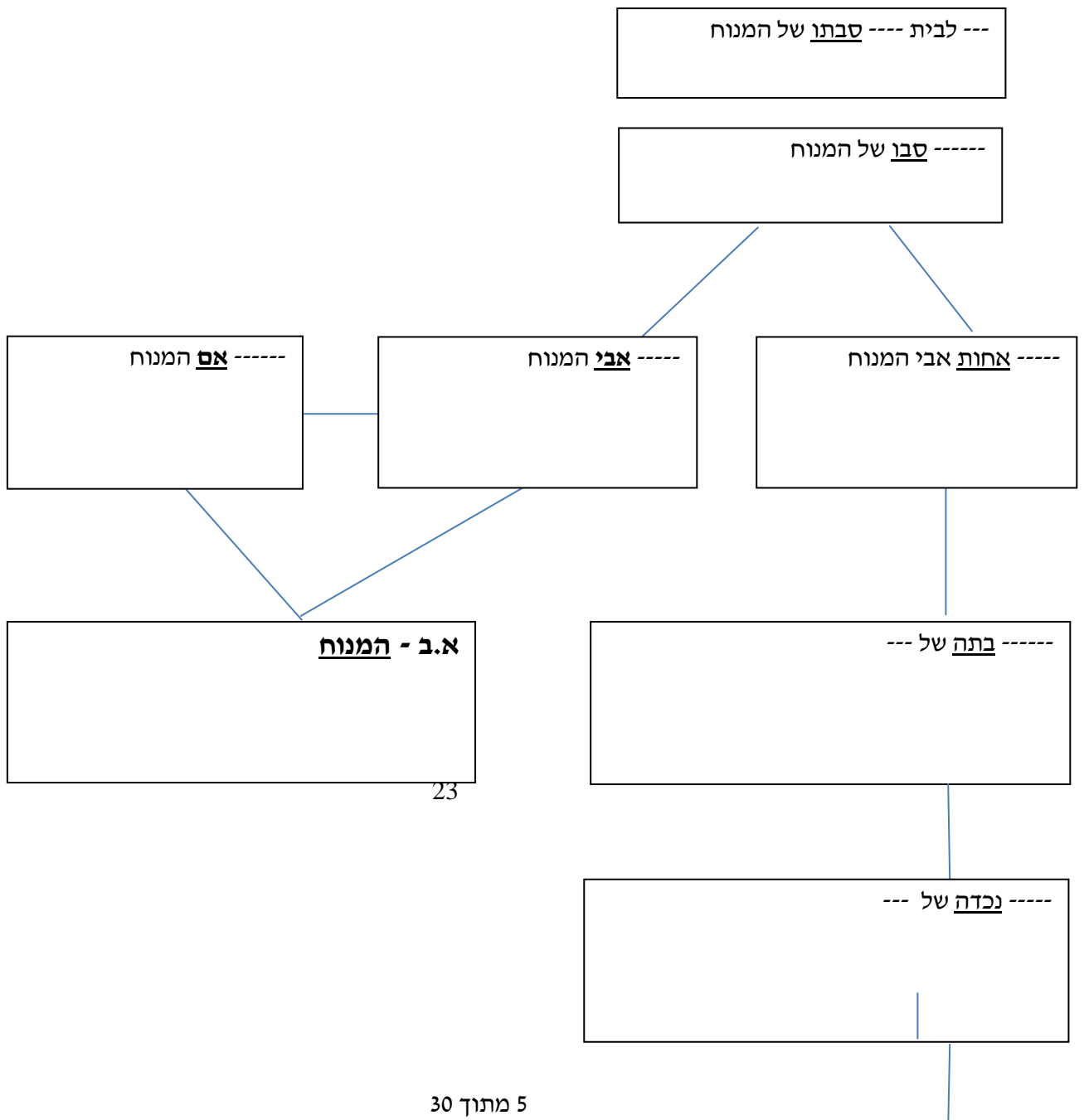

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

להלן תרשים קצר על פי חוות דעת המומחה, המדגים את הקשר בין המנוח לתובע:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

----- נין של ---- התובע

6. לאחר הגשת חוות דעת המומחה, עתרו הנתבעים 1-9 לקבלת ארכה ולצורך הפניית שאלות הבהרה למומחה.

ביום 01.06.2016 הודיעו ב"כ הנתבעים כי לא ראו טעם בהצגת שאלות הבהרה וקבלת תשובות ותחת זאת עותרים הם לחקור ישירות את המומחה בבית המשפט; בהחלטה מיום 01.06.2016 נעתרתי כמבוקש.

7. בדיון שהתקיים ביום 03.07.2017 נחקר התובע ולאחר חקירה זו, החל להיחקר המומחה; בדיון מיום 26.10.2017 הו--- החקירה הנגדית של המומחה, זו נמשכה כחמש שעות ודפי הפרוטוקול בתיק האמירו לכדי 135 עמודים.

8. הלכה למעשה ביקשו הנתבעים לקעקע את חוות דעת המומחה ולטעון כי זו שגויה וכי התובע איננו יורש המנוח א.ב ז"ל ועל כן יש לדחות את התובענה; התובע עתר לאמץ את מסקנות חוות דעת המומחה וליתן צו ירושה מתוקן (וראה סעיף 2 לעיל) ובו לקבוע כי התובע הינו יורש של המנוח.

9. אפתח ואצטט את דבריו של כבי' הש. רובינשטיין בבע"מ 11405/05 היועמ"ש נ' פלוני (פורסם בנבו), פס"ד מיום 11.04.2006 כי :

גם פרשה זו "היא במהותה פן מפניה של ההיסטוריה העצובה של העם היהודי בתקופת השואה" וכי "חלק מן העובדות בתיק נוגעות לימים אפלים בתולדות עמנו, שעה שהחושך כיסה ארץ וערפל לאומים.. "

המקרים הקשים בפסיקה הם מקרים בהם מתבקש צו ירושה של אדם שנפטר והוא שרוי בלא צאצאים; קשים שבעתיים הם המקרים בהם מבקשי צו הירושה הם יורשים וקרובי משפחה מדרגה שלישית עת למרבה הצער מרבית הפרנטלות נכחדו בשואה וכל שנותר מהם הוא דף עד.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

עניינו של פרולוג זה הוא על מנת להבין את המחלוקת הטעונה שניטשה בין הצדדים, וככל הנראה על רקע זה נמשך הדיון בתיק זמן רב, הוגשו אלפי דפים, נטענו מאות טענות ולא עלה בידי הצדדים להגיע לכל הסכמה שהיא.

טענות התובע

10. א. טענת התובע, חוות דעת המומחה שהוגשה בתיק זה הינה מקיפה מנומקת וברורה וכך המסקנות הכלולות בה; חוות הדעת מדברת בעד עצמה ואין מקום לסטות מהכלל לפיו יאמץ ביהמ"ש את מסקנות המומחה הממונה (למעט במקרים יוצאי דופן); נטען כי ניסיון הנתבעים לתקוף את מומחיותו של המומחה הינו ניסיון אבסורדי ובפרט כאשר הם אלו שהסכימו למנות המומחה והם טענו כי המדובר ב"מומחה מנוסה".
- ב. הנתבעים מעולם לא עתרו לפסילת חוות דעת המומחה ולמינוי מומחה אחר תחתיו, זאת הן בשים לב למופרכות טענותיהם והן משום שידעו כי כל מומחה אחר יגיע לאותן מסקנות; הנתבעים אף לא פעלו להצגת חוות דעת מטעמם הואיל ואף גנאולוג לא היה מגיע למסקנות שונות מאלו שאליהן הגיע המומחה.
- ג. התובע צירף מסמכים רבים נוספים לתמיכה במסקנות חוות הדעת [לדוגמא- תעודת זיהוי פולנית שלו, אישור בדבר היותו ניצול שואה מגטו ורשה, תעודת נישואיו השניים של התובע, תעודת לידה של אימו וכיו"ב] כך שהלכה למעשה, כל ענפי העץ המשפחתי הוכחו כדבעי.
- ד. הנתבעים לא הציגו כל ראיות לסתור את האמור בחוות הדעת וניהלו את ההליך כולו בדרך של ניסיון לטעת ספק סביר, כאילו עסקינן בהליך פלילי.
- ה. תיאוריית הקונספירציה של הנתבעים ולפיה בין המומחה לתובע ולבא כוחו היה קשר כלשהו כנגד הנתבעים ועל שום כך ניגוד עניינים, היא תיאוריה הזויה ושפלה ולא בכדי נמנע ב"כ הנתבעים לחקור את המומחה בעניין זה.
- ו. אשר על כן עתר התובע לקבל את מסקנות חוות הדעת, להשלים את צו הירושה של המנוח מיום 24.03.2014 ולהורות כי התובע הינו היורש של מחצית עזבון המנוח, בהיותו צאצא של הורי אבי המנוח.

טענות הנתבעת 1

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

11. הנתבעת 1 טוענת כי התובע אינו קרוב ואינו בן משפחה של המנוח א.ב. ז"ל; לטענתה חוות דעת המומחה מחוררת ככברה ואין בה דבר כדי לקשור את התובע למנוח.
- בהתייחס למסקנות המומחה והעובדות המצוינות בחוות הדעת, מפנה הנתבעת 1 וטוענת כדלקמן:
- א. אבי המנוח הינו "----" ולא "----" כפי האמור בחוות הדעת; המומחה לא הציג מסמכים התומכים בטענה כי "----" הינו אביו של המנוח וכי כלל יש לו אחים ואחיות; מנהלי העזבון מסרו בטעות למומחה כי הוריו של ---- [אבי המנוח] הינם ---- ו----.
- המומחה הסתמך על הודעתם ואולם זאת לא היה אמור לקרות! על המומחה היה לחקור ולבדוק ולגלות כי אביו של המנוח הוא ---- ולא ----.
- ב. ---- נולד גר ומת ב----; לטענת המומחה אבות אבי המנוח הינה ---- ואולם היא והוריה תושבי ---- ואין כל מסמך רשמי הקושר את ---- ל---- בוודאי לא מסמך המעיד כי ---- היא אחותו של ----.
- המנוח א.ב. וגם אחיו ---- ז"ל לא הזכירו את ---- במסגרת 25 דפי העד שהגישו ומעולם לא חיפשו אותה במסעות החיפוש אחרי קרוביהם.
- ג. על פי רישומי משרד הפנים שם המנוח הינו א.ב. יליד 10.07.1919; לטענת הנתבעת השם הנכון היה א.ב. ---- [ab] וכך אף נכתב על המצבה שלו.
- המנוח עצמו וכן כל משפחתו נולדו וחיו בעיירה ---- פולין והוא עלה ארצה ביום 17.03.1950.
- המומחה התעקש בחוות דעתו כי המנוח נולד בשנת 1906 קרי כאשר הלך לעולמו המנוח בשנת 2002 היה המנוח כבן 96 שנים ואין זה נכון! המנוח הלך לעולמו בגיל 83.
- ד. טוענת הנתבעת כי ---- ואמה -- התגוררו ב---- והן אינן קשורות לבני משפחת א.ב. אשר התגוררו ב----; התייעוד היחיד שעליו הושתת המחקר הוא רישום נישואין בכתב יד של -- - כי ביום 26.04.1883 בעיר ----, בת ה 21 מתחתנת עם ---- וכי היא בתם של ----.
- לטענת הנתבעת המדובר ב---- אחרת אשר אינה קשורה למשפחת א.ב. המתגוררת ב----.
- ה. לטענת הנתבעת, התובע ---- לא הכיר את ---- אלא שמע עליה לראשונה מהמומחה; בחקירתו קרא לה התובע: "----" ואין חולק כי לא סיפק מכתבים, תמונות, חפצים העוברים מדור לדור או אפילו מידע לא על ---- ולא על מישהו ממשפחת ----.
- עוד אין חולק כי התובע לא חיפש את משפחתו בפולין ולא את משפחתו בישראל.
- ו. עפ"י חוות הדעת, המנוח א.ב. יליד 1919 הינו נכד של ---- ואילו התובע ---- יליד 1939 הוא חימש [דור חמישי] ל---- ו----;
- לא ייתכן פער של 20 שנה בין נכד לחימש- הפער הזה קובע שאין כל קשר ביניהם וככל הנראה המדובר בשני "----" שונים- האחד ב---- ואחד ב----.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1
2 12. נטל הראייה ונטל השכנוע המוטלים על כתפי התובע הם נטלים כבדים ומוגברים ביותר ולו
3 רק בשל כך שמדובר בתביעה כספית כנגד אדם שכבר נפטר- תביעה כנגד א.ב --- ז"ל לקבלת
4 כספי ירושתו.
5
6 נטען כי בניגוד למנוח אשר טרח ועשה כל שלא ידו למצוא שאר בשר ולא מצא, הרי שהתובע
7 הודה שלא חיפש את משפחתו ולא רצה לדעת עליה. עובדה היא כי המנוח ובני משפחתו לא
8 הכירו את התובע מעולם והאחרון אף לא עשה כל דבר בעניין משנת 1950 בה עלה המנוח
9 ארצה ועד לשנת פטירתו 2002 .
10
11 13. ציינה הנתבעת 1 כי המנוח לא הכיר את התובע וחזקה עליו כי לא רצה להוריש לו את מחצית
12 רכושו; המנוח הכיר את כל משפחתו ופעל בשקידה סבירה לאתר את קרוביו הרחוקים ואף
13 טס בשנת 1975 לעיר --- בפולין כדי לחפש קרובים ולא מצא אף אחד.
14
15 14. עוד הפנתה הנתבעת 1 לכך שהוסכם בין הצדדים שיש לפעול על פי סעיף 8 ה' לחוק בית
16 המשפט לענייני משפחה התשנ"ה (1995) כך שלא יחול סעיף 8 א' לחוק זה קרי, בתיק דן
17 יחולו דיני הראיות המקובלים ובמוקפד.
18
19 15. אשר על כן עתרה הנתבעת 1 לקבוע כי התובע איננו בן משפחתו של א.ב המנוח ואינו יורש
20 שלו.
21

טענות הנתבעים 2-9

- 22
23
24 16. טענות הנתבעים נחלקות לשני עניינים עיקריים: האחד הינו היקף כישוריו והתאמתו של עו"ד
25 --- לתפקיד כמומחה מטעם ביהמ"ש והשני הוא תוקף ממצאיו ומסקנותיו.
26
27 17. א. לטענת הנתבעים, השתמש המומחה בשירותם של "חוקרים" כדי לברר העובדות
28 דהיינו נטען כי המומחה שימש כאמרגן של חוקרים ולא בירר הדברים בעצמו.
29 ב. בתרשים אשר נמסר למומחה נרשם שם המשפחה של הורי אביו של המנוח "----" אך
30 המומחה עבר מיד ל- "----" AD.
31 ג. אבי המוריש הינו "----" ואילו המומחה ביסס את חוות הדעת על כי נקודת המוצא
32 השגויה ששם אבי המוריש היה "----".
33 ד. המומחה שגה ועבר בקלילות ומבלי לנמק בין הטיות שם ומעברים כגון מהשם "----"
34 ל- "----"; מעבר מ"----" ל- "----"; מעבר מהשם "----" ל- "----".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1 המומחה הציג תרגומי מסמכים מפולנית ורוסית דווקא לאנגלית ולא לעברית.
2 אין אימות כדין לאותנטיות של המסמך המקורי, לתוקפו המשפטי בעת כתיבתו
3 ולאמיתות ההעתק. המומחה נמנע מהגשת תעודות רשמיות ומאומתות אלא אך הציג
4 "רישומים" בדבר לידה, פטירה, נישואין וגירושין.
5 ה. המומחה עבר מהשם "----" ל- "----", "א.ב" הפך ל- "----"; מהשם "----" ל- "----". וכו'.
6 ו. בחוות הדעת נכתב ש- "ז"ל התגוררה עם הוריה ב- -- אך בתעודת הפטירה של
7 ההורים נכתב כי התגוררו בעיר ----.
8 ז. המומחה לא מבהיר בכל שלב ובהתייחס לכל מסקנה שבחוות הדעת, כיצד הגיע אליה
9 ולדוגמא נטען בעלמא כי להורי התובע נולד רק בן אחד, כך נטען לגבי הזוג ---- ו----
10 , טען המומחה "מחקר העלה" (ראה עמוד 38 לחוות הדעת) ולא פירט כיצד העלה
11 המחקר ולטענת המשיבים "זוהי שרלטנות" (ראה סעיף 48 א. לסיכומי הנתבעים).
12 ח. טוענים הנתבעים כי המומחה העיד שהוא מפעיל שיקול דעת איזה שם מתאים
13 ולשיטתם זהו- "מופע נוסף של שחצנותו שלא -תיאמן בדבר היותו יודע-כל,
14 המסוגל למסור חוות דעת ולתת ייעוץ במגוון גדול של נושאים, בלא שידע למסור
15 בפירוט כישוריו אפילו על שיעור אחד ששמע או על ספר לימוד אחד שקרא..". ראה
16 סעיף 61 לסיכומי הנתבעים).
17 ט. המומחה העיד כי אינו קורא ודובר פולנית, רוסית או אידיש ובכל זאת הוא בודק את
18 עבודת המתורגמן ולעיתים מוצא טעויות; עוד בעדות המומחה הוברר כי הלה נשען
19 על ניחוש ולא על מחקר כלשהו.
20 י. עמדת בית המשפט ביחס למומחה- כשלושה עמודים בסיכומי הנתבעים הוקדשו
21 לניתוח היחס המועדף לכאורה, לו זכה המומחה מצד ביהמ"ש.
22 ראשית טענו הנתבעים כי ביהמ"ש לא איפשר חקירה סדורה ומפורטת של המומחה
23 בדבר ניסיונו, כישוריו והוכחת טענתם כי עו"ד --- אינו מומחה בעל מוניטין.
24 הנתבעים טענו (כפי האמור בבקשה מס' 49 בתיק) כי הגנאלוגיה היא מדע לכל דבר
25 ועניין וכי לעו"ד --- אין את הכישורים במדע זה.
26 יא. לטענת הנתבעים, נציגת האפוטרופוס הכללי בדיון מיום 15.03.2011, הודיעה כי יש
27 בידיה רשימת מומחים אך משרדה עומד על מינויו של עו"ד --- כמומחה מטעם
28 ביהמ"ש וכי הוא מומחה בעל שם ועל כן פרקליטי הנתבעים לא ראו טעם לפקפק
29 בדברי נציגת האפוטרופוס הכללי ולנהל על כך משפט זוטא.
30 לטענת הנתבעים, הם הוטעו על ידי נציגת האפוטרופוס הכללי בדבר מומחיות עו"ד
31 ----.
32 יב. לטענת הנתבעים, ביהמ"ש גילה עמדה שלילית והטייה מוקדמת באשר לטענות
33 שהועלו כנגד מומחיות עו"ד --- ולא איפשר חקירה ארוכה אמיתית ויסודית של
34 המומחה בעניין זה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1 בסעיף 76 לסיכומיהם אף פירטו הנתבעים מדוע חרף האמור לעיל, לא עתרו לפסילת
2 המותב דנן.
3 יג. בסעיפים 77-93 לסיכומי הנתבעים, סוקרים וסורקים האח---ם את קורות חייו של
4 עו"ד --- ומטילים ספק במומחיותו, כישוריו, עברו ועיקר מסקנותיו בחוות הדעת.
5 לטענת הנתבעים עו"ד ---- איננו חוקר גנאולוגי, אינו מוכשר וכשיר לערוך מחקר
6 שכזה וכי אין לקבל את חוות הדעת כחוות דעת מומחה מטעם ביהמ"ש.
7 יד. נטען כי עו"ד --- לא הציג כל ראיה בדבר מומחיותו אלא אך את עדותו הוא ללא
8 פירוט כלשהו בדבר השכלה או ניסיון מקצועי ממשי ורציני. במצב דברים זה ובהעדר
9 השכלה אקדמאית פורמלית, מחויב המומחה לכל הפחות להציג ראיות משכנעות
10 בדבר ניסיון ממושך והשגת הישגים מקצועיים יוצאים מן הכלל, בעבודה לצד
11 מומחים עתירי ידע באותם תחומים וזאת עו"ד --- לא עשה.
12 טו. לסיכום הוכח לטענת הנתבעים כי עו"ד --- אינו גנאולוג מומחה. עוד הוכח לטענתם
13 כי חוות הדעת גדושה פגמים, סתירות ומצבים שאינם סבירים לצד הקשר שהתגלה
14 בין עו"ד --- לבין התובע ועל כן יש לפסול את חוות הדעת ולקבוע כי התובע אינו
15 יורשו של המנוח.

דין

- 16
17
18
19 התובע טוען להיותו יורש על פי דין של המנוח; משכך יש לבחון האם עמד התובע בנטל המקנה
20 לו זכות בירושת המנוח ותוך כך לבחון מעמדה של חוות דעת המומחה שהוגשה בתיק;
21
22 18. א. הלכה היא כי, התובע זכות בירושה אינו יוצא ידי חובתו על ידי הוכחת קרבתו
23 המשפחתית למוריש, אלא עליו להביא גם ראיות שאין יורשים אחרים זולתו, או מהו
24 החלק בירושה המגיע לו קרי, אין די בהצהרה כי לא ידוע ליורש דבר קיומם של
25 יורשים אחרים כדי לזכות בכל הירושה וראה ע"א 9694/01 ברגמן נ' פרידמן
26 [פורסם בבנר] (פס"ד מיום 24.12.2003) (להלן: "פס"ד ברגמן")
27
28 דרישה זו מבוססת על העיקרון שהתובע זכות בעזבון חובת הראיה עליו, וההוכחות
29 שלו אינן שלמות אם אין הוא מראה שאין יורשים על פי הדין הקודמים לו או הזכאים
30 לרשת איתו; חומר הראיות שמביא היורש צריך להיות כזה שיהיה ניתן להראות
31 שאין קיימים יורשים אחרים (ראה עמ' 73, 74 לפס"ד ברגמן).
32

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1 במסגרת פסק דין ברגמן בחן כב' הנשיא אהרן ברק (כתוארו אז) את שאלת הנטל
2 הראייתי המוטל על מבקש צו ירושה לשם הוכחת מערך היורשים על פי דין, ושם טבע
3 את מבחן 'השקידה הסבירה';
4
5 "במסגרת בקשה למתן צו ירושה יכולים להיווצר שני מקרים טיפוסיים... המקרה
6 הראשון הוא מקרה שברור בו שקיים קרוב משפחה הזכאי לרשת את המנוח, אך
7 אין ידוע אם הוא מצוי בחיים אם לא... במקרה השני – שהוא המקרה שאנו דנים
8 בו בהליך זה – אין זה ידוע אם קיים כלל קרוב משפחה הרלוונטי לצורך חלוקת
9 העיזבון".
10
11
12 ובהמשך:
13 "אם היורש יכול להוכיח בראיות פוזיטיביות ברמת הראיות הנדרשת במשפט
14 האזרחי כי אין קיימים קרובי משפחה אחרים הזכאים לירושה, הרי שהוא יוצא –
15 כמובן – ידי חובתו.
16 הבעיה היא כי במקרים רבים לא ניתן לעשות זאת בגלל הקושי הרב להוכיח כי אדם
17 פלוני אינו קיים. על-כן בית-משפט זה הכיר באפשרות להסיק כי יורשים אחרים
18 אינם קיימים על-פי הנסיבות".
19
20 ובהמשך הבהיר כב' הנשיא ברק מהי אותה 'שקידה סבירה';
21
22 "'מתני ניתן לומר כי השקידה לאיתור יורשים פוטנציאליים הינה שקידה סבירה?
23 המענה לשאלה אינו אחיד אלא משתנה מנסיבותיו של מקרה אחד לנסיבותיו של
24 אחר. הכול תלוי במפת היורשים הקיימת ובמקורות האפשריים לאיתורם ...
25 סבירות השקידה תושפע ממשך הזמן שבו נעשה המאמץ ומרצינותו. היא גם תושפע
26 ממשך הזמן שחלף מאז מת המנוח, ולא נוצר קשר עם קרובי משפחה פוטנציאליים
27 נוספים ... בנוסף, סבירות המאמץ תהיה פועל יוצא גם של גודלו של העיזבון. "
28
29
30 נפסק בפס"ד ברגמן כאמור כי שקידה סבירה תיבחן לפי נסיבותיו של כל מקרה
31 לגופו. בין היתר לאור משך הזמן בו נעשה המאמץ, רצינותו, גודלו של העיזבון,
32 האפקטיביות של השקידה הסבירה שלעיתים צריכה לכלול פנייה למדינות זרות
33 פוטנציאליות, וסוגיית השימוש בפרסום (ראה פסקאות 19-20 לפסק דינו של הנשיא
34 ברק).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

1 ראו עוד לעניין זה בבע"מ 11405/05 היועץ המשפטי לממשלה נ' פלונית [פורסם
2 בנבו], (פס"ד מיום 11.04.2006); כן ראו שאול שוחט, נחום פינברג ויחזקאל פלומין
3 דיני ירושה ועיזבון 72 (2014).

4
5 ב. עו"ד בועז קראוס, בספרו "דיני ירושה ועיזבון", התייחס לפסק דין ברגמן ולמבחן
6 'השקידה הסבירה' וכדלקמן:
7 "... קביעת טיבו של הנטל הראייתי המוטל על הטוען לזכאותו לירושה צריכה
8 להתחשב בתכליות שבאים דיני הירושה להשיג. תכליות אלו קשורות קשר הדוק
9 לערכים החברתיים העומדים בבסיס מוסד הירושה על פי דין. אחד הערכים
10 המרכזיים בהקשר זה הוא הגשמת רצונו המשוער של המוריש, לפיו רכושו יחולק
11 בין קרובי משפחה. על רקע זה ניתן להבין כי חשוב להקפיד על חלוקת העיזבון
12 בהתאם לאמות המידה הנקובות בחוק, באופן מדויק ככל הניתן.
13 יחד עם זאת, יישום שיקול זה בסוגיה הנדונה הינו מורכב. מן הצד האחד הוא מולך
14 לצורך להקפיד ולברר כהלכה את מערך היורשים הקיים, על מנת שלא תתבצע
15 חלוקת העיזבון בניגוד להוראות חוק הירושה. אולם, מן הצד האחר, סטנדרט ראייתי
16 נוקשה מדי לגבי הוכחת מערך היורשים עלול אף הוא למנוע חלוקה נאותה של
17 העיזבון, ובכך תסוכל תכליתו של חוק הירושה.
18 בנוסף לאמור, לצד שיקול הגשמת רצונו המשוער של המוריש, יש להוסיף את
19 שיקול זכותם של היורשים לירושה. לשיקול זה יש שני פנים. מן הצד האחד,
20 עומדים היורשים הקיימים הטוענים לחלקם בעיזבון. מן הצד האחר, עומדים
21 היורשים הפוטנציאליים שדבר קיומם אינו ודאי. חלוקה לא נאותה של העיזבון –
22 ללא ידיעתם ובהתעלם מקיומם – עלולה להעמיד אותם בפני עובדה מוגמרת, לפיה
23 ייעשה שימוש בנכסי עיזבון, כך שלא יוכלו להנות מהם. שיקול זה קשור קשר הדוק
24 לצורך לשמור על יציבותו של צו הירושה. אי הקפדה על דרישות ראייתיות מספקות
25 שימשו בסיס להוצאתו, עלול להוליך לתוצאות קשות. הוא עלול לעורר את הצורך
26 לחזור ולתקן את צו הירושה, שעה שיופיעו יורשים שחלקם בעיזבון לא ניתן להם"
27 (עמ' 98 לספרו של קראוס).

28
29
30 א. 20. חובת השקידה הסבירה המוטלת על היורשים במקרה כגון דא, נובעת לא רק מהלכות
31 הפסיקה בדיני הירושה הכלליים, אלא לטעמי היא גם נגזרת של חובה היסטורית
32 ומוסרית המוטלת על העם היהודי ונוכח השואה האיומה אשר גזרה על משפחות רבות
33 כליה, והברור המדוקדק של העץ המשפחתי יש בו מתן מענה מסוים לניצולים וזכרון
34 גם אם מאוחר, לנספים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1
2 בהינתן כי עסקינן במנוח אשר היה ניצול שואה, יליד פולין בשנים הרלוונטיות, אשר פעל
3 בחייו להתחקות אחר משפחתו שנספתה בשואה, מילא דפי עד וכיו"ב ואשר הלך לעולמו
4 כשהוא רווק ועירי ללא ילדים, הרי שהשקידה הסבירה לאתר את יורשיו ולאתר בעלי
5 זכויות בנכסים המועברים, הינה נגזרת של החובה המוסרית האמורה.
6
7 ב. רגישותו של הנושא הקשור בשואה ואשר מטבעו יש בו חשיבות ציבורית, באה לידי ביטוי
8 בפתח חוק נכסים של נספי שואה (השבה ליורשים והקדשה למטרות סיוע והנצחה),
9 התשס"ו – 2006 (להלן: "חוק הנכסים"), אשר נחקק בשנת 2006 ועל מנת להגביר את
10 המאמצים לאיתור נכסים של נספי השואה.
11 סעיף 1 לחוק הנכסים קובע:
12
13 **מטרותיו של חוק זה הן:**
14 (1) לפעול להגברת הפעולות לאיתור נכסים הנמצאים בישראל, שיש יסוד להניח כי
15 בעליהם נספו בשואה, ולאיתור היורשים ובעלי זכויות אחרים בנכסים כאמור,
16 המנוהלים או המוחזקים על ידי האפוטרופוס הכללי או על ידי גורם אחר, ולהשיב
17 נכסים אלה ליורשים ובעלי הזכויות שאותרו;
18 (2) להביא לכך שנכסים כאמור בפסקה (1), אשר היורשים ובעלי הזכויות האחרים
19 בהם לא אותרו, למרות מאמצים שנעשו לאיתורם, ישמשו למטרת סיוע לניצולי שואה
20 וכן למטרות של הנצחת זכר השואה, הנחלתו לדורות הבאים והנצחת זכרם של הנספים
21 בשואה, תוך מתן עדיפות למטרת סיוע לניצולי שואה [ההדגשות אינן במקור מ.ד.].
22 גם בדברי ההסבר להצעת חוק הנכסים הודגשה חובת השקידה הסבירה (ה"ח הממשלה
23 תשס"ה מס' 142 עמ' 323):
24 החוק המוצע נועד, כפי שנקבע בסעיף 1(1), להביא להגברת הפעולות להשבת נכסים
25 של נספי השואה הנמצאים בישראל, לידי יורשיהם של הנספים בשואה או לידי בעלי
26 זכויות אחרים בהם (להלן - היורשים). זאת באמצעות חברה שתוקם במיוחד לשם כך,
27 כמפורט בפרק ב' לחוק המוצע, אשר לקניינה יועברו כלל הנכסים של נספי השואה
28 הנמצאים בישראל, ואשר עליה יוטל ליזום ולבצע פעולות לאיתורם של נכסים של נספי
29 השואה הנמצאים בישראל, לאיתור יורשיהם, ולהשבת הנכסים ליורשים שיאותרו .

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1 יוער כי התובע בתיק, הציג תעודה כי אף הוא היה בגטו ורשה בין נובמבר 1940 ועד יוני
2 1942 וכי הינו בעצמו ניצול שואה (ראה המסמך שהוגש וסומן ב' בדיון שהתקיים ביום
3 03.07.2017, עמוד 9); ומשכך אף מן ההיבט של התובע בתיק, קיימת חובה מוסרית
4 לדידי לפעול באותה השקידה הסבירה כאמור.
- 5 ד. זאת ועוד, חובת השקידה הסבירה אין עניינה רק במאמץ ראוי לאתר יורשים ולהגשים
6 את רצונו המשוער של המנוח שהלך לעולמו. עניינה גם בשמירה על זכויות הקניין של
7 היורשים הפוטנציאליים שהן זכויות חוקתיות, המעוגנות בסעיף 3 לחוק יסוד: כבוד
8 האדם וחירותו וראו הדברים שפסקה כב' השופטת דפנה ברק-ארז בע"א 238/16
9 האפוטרופוס הכללי נ' קו אופ הריבוע הכחול אגודה לשירותים בע"מ (בפירוק) [פורסם
10 בנבו], (פס"ד מיום 10.09.2017):
- 11 "לשיטתי התוצאה אינה רק מצוות הדין הספציפי – דיני התאגידים שאותם
12 סקר חברי באופן מעמיק – אלא גם מתחייבת על-פי עקרונות היסוד של שיטתנו
13 המשפטית. זכויותיהם של בעלי המניות שזהותם לא אותרה הן זכויות קניין
14 לכל דבר ועניין. אלה הן זכויות יסוד, ואף כאלה שנהנות כיום מהגנה חוקתית.
15 על כן, פתרון המבוסס על הפקעת זכויותיהם ללא הסמכה מפורשת לעשות כן
16 בדין הוא באופן יסודי בעייתי.."
- 17
- 18 21. סוגיה משפטית נוספת כאמור לעיל, הינה תוקפה ומשקלה של חוות דעת המומחה
19 עו"ד --- שהוגשה בתיק;
- 20 א. הלכה היא כי "מומחה מטעם בית המשפט משמש זרועו הארוכה והנחת
21 המוצא היא כי הוא פועל באופן הגון וללא משוא פנים" - רע"א 7902/16 ס.ב.
22 ניהול מקרקעין בע"מ נ' תינהב חברה לבניה ופיתוח (1990) בע"מ [פורסם
23 בנבו] (פס"ד מיום 17.11.2016).
- 24 וראה גם: רע"א 9027/07 אריה חברה לביטוח בע"מ נ' בשאראת, פסקה 4 [פורסם
25 בנבו] (פס"ד מיום 30.12.2007); רע"א 5611/07 לינצקי נ' קופת חולים של
26 ההסתדרות הכללית בא"י [פורסם בנבו] (פס"ד מיום 21.10.2007).
- 27
- 28 ב. זאת ועוד, הלכה היא "משמונה המומחה [מטעם בית המשפט], חזקה היא כי הוא
29 ינהג באופן מקצועי, ויעשה מלאכתו נאמנה" (רע"א 1548/06 אטיאס נ' ד"ר בלכנר
30 (פס"ד מיום 20.4.2006)).
- 31 על בעל הדין המבקש לסתור חזקה זו להוכיח קיומן של אינדיקציות ברורות לניגוד
32 עניינים בין המומחה לבין הצד שכנגד וראו: רע"א 8869/13 פאור נ' כלל חברה
33 לביטוח בע"מ, פסקה 6 וההפניות שם (פס"ד מיום 19.1.2014) וראו גם החלטה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

1 ברע"א 6264/15 פלונית נ' משרד הבריאות (החלטה מיום 10.11.2015) שם נדחתה
2 בקשה לפסול מומחה עקב טענות כי הוא מחזיק ב"אידיאולוגיה" נגד תביעות
3 מסוימות.

4
5 אשר על כן, רק במקרים חריגים בהם יוכח כי המומחה פעל בניגוד לכללי הצדק
6 הטבעי או בחוסר תום לב, יורה בית המשפט על פסילתו (ע"א 1168/07 יפה נוף -
7 תחבורה, תשתיות ובניה בע"מ נ' מאיר הפלר [פורסם בנבו], (פס"ד מיום 1.2.2009)
8 (להלן: "עניין יפה נוף"); ; אורי גורן סוגיות בסדר דין אזרחי (מהדורה שתיים ע-),
9 (2015) בעמודים 493-494 .

10
11 ג. התערבות בית המשפט בחות דעת שהגיש מומחה, תעשה רק בנסיבות יוצאות דופן
12 של חריגה מסמכות, חוסר הגינות, חוסר תום לב, השפעה בלתי הוגנת, חריגה מכללי
13 צדק טבעי, טעות גסה וכיו"ב ;

14
15
16
17 וכדברי כב' השופט י. דנצינגר בעניין יפה נוף:
18 "ככלל, עילות ההתערבות בחוות דעת מקצועית אותה ערך שמאי או מעריך
19 מצומצמות למקרים חריגים בהם פעל השמאי או המעריך בניגוד לכללי
20 הצדק הטבעי כגון תחת השפעה בלתי הוגנת או עקב תרמית או כאשר פעל
21 בחוסר תום לב.."

22
23 פרט למקרים כאמור, אין מקום להתיר לצדדים להשיג על שיקול דעתו
24 המקצועי של שמאי או מעריך על מנת להגיע לתוצאות הרצויות להם.
25 בע"א 66/67 גלובוס למזרח, תעשייני עטים וצרכי משרד בע"מ נ' רולקס
26 בע"מ, [פורסם בנבו], (פס"ד מיום 27.07.67) נדרש כבוד השופט (כתוארו אז)
27 מ' לנדוי לשאלה זו וקבע בנוגע למעריך, כי :

28
29 "... במידה שמסקנותיו נוגעות לעניינים שבשיקול דעת, אין להרשות ויכוח
30 על כך אם שיקול דעתו היה פגום, ואף טעות שהוא טעה בתום לב בעניין
31 שבשיקול דעת אין בה כדי להצדיק את שינוי מסקנותיו. הטעם לדבר הוא
32 שבעניינים אלה התכוונו הצדדים לסמוך ללא ערעור על הכשרתו המקצועית
33 של האיש שנבחר על-ידם". [שם, בעמוד 153].

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

1 צמצום עילות ההתערבות מתחייב מכיבוד רצונם של הצדדים להגשים את
2 מטרתיהם בהסכמים שאותם כרתו ומציפיותיהם הסבירות כי לשאלה
3 פלונית יינתן מענה הולם ומקצועי אשר נמצא בתחום המומחיות של אותו
4 אדם שמונה על ידם.
5 משכך, לא ניתן לקבל טענות של צד המופנות כנגד שיקול דעתו של השמאי
6 או המעריך.
7 צדדים שהסכימו ביניהם למנות מומחה שייתן מענה לשאלה פלונית מחויבים
8 להחלטתו מכוח ההסכם שנכרת ביניהם (ראה עניין יפה נופ, בעמוד 36).

9
10 ד. עוד נקבע בפסיקה כי פסילת חוות דעת מומחה:
11 **"הינה צעד קיצוני, השמור לאותם מקרים בהם המומחה גילה בהתנהלותו או**
12 **בניסוח חוות דעתו נטייה כה ברורה ובלתי מוצדקת לטובת אחד מבעלי הדין, עד**
13 **שיש בכך כדי להצביע על חוסר אובייקטיביות שלו באופן מובהק"**
14 כאשר החזקה היא כי המומחה ביצע את עבודתו ללא משוא פנים וביושר, ועל כן נטל
15 ההוכחה מוטל על הטוען אחרת ובמקרה דן- על הנתבעים בתיק אשר הלכה למעשה
16 משיגים על מומחיותו ושיקול דעתו של עו"ד ---.

17
18 ראה: פסק דינה של כבי' השופטת אספרנצה אלון בבש"א 2097/07 י.ד. נ' י.מ. [פורסם
19 בנבו] (פס"ד מיום 27.08.2007).

20
21 ה. ודוק, בית משפט העליון אכן הכיר בעבר בעילה של "שגיאה גסה" אשר
22 נפלה בחוות דעתו של מומחה על מנת לשנותה או לבטלה וראה:
23 ע"א 713/84 בניאס נ' רפאל [פורסם בנבו] (פס"ד מיום 18.06.1986).

24
25 אולם עילה זו מצומצמת למקרים בהם השגיאה "עולה מן הכתוב או מכוונתם
26 הברורה של הצדדים" וכאשר אין מקום לאפשר את הפרכתה לגופה על ידי
27 עדות חיצונית אחרת.
28 בענייננו, טענו הנתבעים באשר למומחיות עו"ד --- בתחומו ואולם יוער כבר עתה כי
29 הנתבעים לא הביאו כל אינדיקציה שיהיה בה כדי לסתור את חזקת המקצועיות של
30 המומחה וכן לא הדגישו באמצעות ראיות כי נעשתה "שגיאה גסה" ו/או שגיאה בכלל.

31
32 ו. אולם זאת יש לציין, חוות דעת מומחה מטעם בית המשפט אינה מתקבלת

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

1 "כזה ראה וקדש" אלא, עפ"י הוראות הדין - ניתנת אפשרות לצדדים לשאול
2 שאלות הבהרה, לחקור את המומחה בחקירה נגדית ואף לקבל השלמות של
3 חוות הדעת, בהתאם לנדרש.
4 בל נשכח כי ההכרעה נתונה בסופו של יום לבית המשפט עפ"י מכלול הראיות
5 שבפניו, כאשר בית המשפט רשאי לדחות מסקנתו של המומחה או לקחת
6 חלקים מחוות דעתו; ההכרעה השיפוטית מתחת ידו של השופט היא יוצאת,
7 לא מתחת ידו של המומחה המקצועי;

8
9 לבית המשפט שמור, כמובן, שיקול הדעת בשאלה באיזו מידה יש לאמץ את
10 מסקנותיו של המומחה [ע"א 6540/05 סולל בונה בע"מ נ' אברמוביץ, פסקה
11 16 [פורסם בנבו], (פס"ד מיום 1.12.2008); ע"א 5602/03 סגל נ' שיכון
12 ופיתוח לישראל בע"מ, פסקה 3 [פורסם בנבו], (פס"ד מיום 28.2.2005).
13

14 במקרים חריגים בהם לא ניתן להסתמך על חוות הדעת של המומחה מחשש
15 לפגם מקצועי בחוות הדעת, בין אם חשש למשוא פנים ובין אם חשש לעיוות
16 דין, יכול בית המשפט שלא להסתמך על חוות דעת המומחה. מדובר במקרים
17 שהמשותף לכולם הוא שמתעוררת בהם התחושה כי קיים צל המעיב על חוות
18 הדעת שאינו מאפשר לבית המשפט לסמוך עליה כחוות דעת יחידה מטעמו.
19 במקרים מסוג זה, כאשר השופט בערכאה המבררת חש כי אין באפשרותו
20 להגיע לחקר האמת, ימנה בית המשפט מומחה נוסף [רע"א 337/02 מזרחי
21 נ' כלל חברה לביטוח בע"מ [פורסם בנבו], (פס"ד מיום 13.03.2002); רע"א
22 4131/09 אמישראלגז נ' צ'ונה [פורסם בנבו], (פס"ד מיום 6.7.2009)].
23

24 ייאמר כבר עתה ובטרם תיפרש מלוא היריעה כי לא מצאתי אינדיקציה לטענות .22
25 הנתבעים באשר למקצועיות המומחה ו/או באשר לחוות דעת המומחה שבתיק;
26 מן הנתונים עלה כי מסקנות חוות הדעת בוססו כדבעי וכי היה במחקר שנערך על ידי המומחה
27 ובפועלם של הצדדים משום 'שקידה סבירה' להוכיח את יורשיו של המנוח ובמה דברים
28 אמורים;

29
30 א. ביום 10.10.2012 הוגשה מטעם המתנגדים בקשה לדחיית הדיון שנקבע בתיק
31 (בקשה מס' 8 בת"ע 5381-02), בבקשה כתבו ב"כ המתנגדים - עו"ד א. צפת ועו"ד
32 מ. מכנס כדלקמן:

33 "המבקשים באו בדברים עם גניאולוג מנוסה, עו"ד --- ---, והמציאו לו מסמכים
34 שנמצאו בדירת המנוח.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

1 לאחר חקירת המסמכים הגיש הגניאלוג לפני ימים אחרים הצעת מחיר לב"כ
2 המבקשים, ערב יציאתו לחו"ל.
3 המבקשים יפנו בימים הקרובים אל מנהל העיזבון, בהמלצה להיענות להצעת
4 המחיר ולהזמין את הסקר מאת הגניאלוג.
5 ב"כ האפוטרופוס הכללי מסכימה באדיבותה לבקשה."

6
7 בהחלטתי מיום 11.10.2012 נעתרתי כמבוקש והדיון נדחה.

8
9 ביום 05.11.2019 הגישו המתנגדים בקשה דחופה למתן הוראות (בקשה מס' 9 בתיק)
10 ובה עתרו "בדחיפות רבה" כדלקמן:
11 "ההוראות המבוקשות הן להזמין ולממן מכספי העיזבון...את שירותיו של הגניאלוג
12 עו"ד --- ..

13 ב"כ המבקשים פנו אל עו"ד ---, המוכר כמומחה בעריכת מחקר גניאלוגי והציגו
14 בפניו מסמכים רלוונטיים שנמצאו בדירת המוריש..
15 עו"ד --- הגיש לח"מ הצעת מחיר לעריכת המחקר הנדרש לעיל..
16 המבקשים סבורים כי ההצעה היא סבירה והוגנת.. מן הראוי להעתר לבקשה וליתן
17 את הצו המבוקש בדחיפות רבה"

18 בהחלטה מיום 05.11.2012 נעתר בית המשפט כמבוקש והורה על מינוי המומחה
19 ואישור התשלום הנדרש.

20
21
22 ב. כאמור לעיל, המחקר החל ובדיון שהתקיים בתיק ביום 07.07.2013, הוחלט על
23 הרחבת היקף המחקר לשמו מונה מומחה ביהמ"ש.
24 לאחר מחקר מקיף בן מספר שנים ובעלות שכר טרחה לא מבוטלת, הוגשה לתיק
25 ביום 09.03.2016 חוות דעת המומחה, האוחזת 69 עמודים.

26
27 יצוין כי בחקירת המומחה בפניי הוברר כי עו"ד צפת ועו"ד מכנס היו בקשר עם
28 המומחה לכל אורך הדרך (הארוכה)- ב"כ המתנגדים עקבו אחר התקדמות המחקר,
29 היו מעורבים וקיבלו עדכונים שוטפים (וראה עמוד 131 לפרוטוקול מיום 26.10.2017
30 בשורות 17-25).

31
32 ג. אך לאחר הגשת חוות הדעת האמורה ופרסום מסקנות המומחה, החלו המתנגדים
33 ובאי כוחם לצאת כנגד המומחה, כנגד הכשרתו, כנגד מסקנותיו ולטעון אף טענות
34 קונספירציה בינו לבין התובע.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1
2 ביום 25.09.2017 הוגשה מטעם המתנגדים בקשה מס' 49 בת"ע 5385/02 ; בראשית
3 הבקשה טענו המתנגדים כי מינויו של המומחה נעשה ביוזמת ב"כ האפוטרופוס
4 הכללי ולפי דרישתה וכי "משרדה עמד על מינויו של עו"ד ---" וכי הדבר היה מוזר
5 ותמוה בעיני ב"כ המתנגדים ובכל זאת הסכימו למינוי (ראה סעיף 1 ה' לבקשה);
6 בהמשך הבקשה טענו ב"כ המתנגדים באריכות כנגד כישוריו של עו"ד ---, כנגד
7 השכלתו (גם השכלתו המשפטית כעורך דין) והסמכתו כגניאולוג, כנגד פרסומיו וכנגד
8 ענף הגנאולוגיה בכלל ואף טענו לאינטרס אישי של המומחה בהצלחת התובע וקשר
9 "אסור" עימו (ראה סעיף 15 לבקשה).
- 10 עוד טענו ב"כ המתנגדים בבקשה והשוו הלכה למעשה את עו"ד --- למתחזה שהיה
11 בשורות פרקליטות המדינה בשנות ה-60 (ראה סעיף 4 ג' לבקשה); בהמשך הבקשה
12 תקפו ב"כ המתנגדים את חוות הדעת עצמה ואת מסקנותיה ונוכח כל האמור החליטו
13 כי אף לא יפנו שאלות הבהרה למומחה, אלא עומדים על חקירה נגדית למומחה.
14
- 15 ד. עינינו הרואות כי המומחה עבר מטמורפוזה אליבא דנתבעים מ-"גניאולוג מנוסה"
16 בראשית הדרך לשרלטן מתחזה והקושר קשר קונספירטיבי עם התובע, לאחר הגשת
17 חוות הדעת; חרף טענותיהם הקשות, לא עתרו המתנגדים להציג חוות דעת נגדית
18 מטעמם במטרה לסתור את מסקנת חוות הדעת הגנאולוגית ואף לא הגישו כזו.
19
20
- 21 23. כפי המפורט באריכות לעיל, הוגשה לתיק חוות דעת המומחה אשר מסקנתה הינה כי לאבי
22 המנוח ---- ז"ל היתה אחות בשם --- ז"ל ואשר היא סבתא רבא של התובע- ---- המתגורר
23 בוורשה, פולין; ;
24 קרי, התובע הינו הצאצא היחיד של הורי אבי המנוח.
25
- 26 24. בדיון שהתקיים ביום 03.07.2017 נחקר לראשונה המומחה, עו"ד --- ;
27 א. ראשית הופנה המומחה לשוני בהגיית השמות וכתוב השמות במחקר. כך לדוגמא
28 נשאל המומחה על כי במצבת המנוח נכתב ונוקד שם המשפחה באופן שונה מהכתוב
29 במחקר.
30 על כך העיד המומחה כי הבדיקה נעשת לפי הצליל וכי הכיתוב עצמו יכול להשתנות
31 כדלקמן: "אנחנו מכירים בשמות אשכנזים בעיקר וגם בשמות מקבוצות אחרות
32 שאנשים חיו באירופה והשם שלהם עוברת ללועזי, אנשים שינו, קראו בשמות
33 אחרים, אנו רואים שהמנוח ואחיו מילאו דפי עד לדוגמא, שהם השתמשו ----.
34 ובמקומות אחרים מופיעים כמו בצו הירושה. המחקר מנסה להתברר בין איותים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

1 שונים של שמות. כשאנו מחפשים שם אנו מחפשים לפי המכלול של הם כי לפי
2 האיות לא נגיע לשם" (עמוד 11 לפרוטוקול, שורות 24-28).

3
4 "אם אני מחפש --- אני יכול לאיית את זה בגבולות הסביר ולבקש ממנוע חיפוש
5 לחפש לי צליל, השיטה שמשתמשים בה בכל העולם, שיטת הצליל הכללית בכל
6 העולם הוכיחה את עצמה כלא מדויקת לגבי יהודים ועל כן, פותח מנוע חיפוש
7 במיוחד צליל מיוחד ליהודים, הוא נקרא דייטש מוקוטוף, על שם החוקרים שעיצבו
8 שיטה זו ולכן גם אם אכתוב ---- בכל מיני איותים על פי שיטת הצליל, אני אקבל
9 את כל המופעים שיכולים להתאים לצליל הזה." (עמוד 12 לפרוטוקול, שורות 1-4).

10
11 עוד הבהיר המומחה כי מכוח ניסיונו ומומחיותו, הוא מפעיל שיקול דעת בכל חיפוש
12 וחיפוש:

13 "אני מחפש ואני מקבל את כל הוריאציות ואני מפעיל שיקול דעת איזה מתאים
14 ואיזה לא מתאים.. אם אני רואה שם שנראה ----, אני יודע שהוא לא מתאים...
15 אני והצוות שלי חיפשנו את כל האפשרויות ולשמחתנו מצאנו את האיות הזה.."
16 (עמוד 12 לפרוטוקול, שורות 28-34).

17
18 על מנת לתמוך הטענות האמורות, הציג המומחה מכתבים שונים ומעטפות בהן
19 הופיע שם המנוח בכיתוב שונה וראה המעטפות שהוגשו בדיון מיום 03.07.2017
20 וסומנו "ה".

21
22 בחקירת המומחה ביום 26.10.2017 שב המומחה והסביר כי אין חשיבות לאיות
23 המדויק שכן השם יכול היה להתאים למספר רב של הטיות השם וכי הבדיקה היא
24 לפי מצלול השם; זאת ועוד הפנה שוב המומחה לכך כי המדובר היה בפקיד רישום
25 פולני או רוסי אשר בפניו התייצבו היהודים לרישום פרטיהם וכי הפקיד כתב את מה
26 שהוא שמע- (ראה עמוד 82 לפרוטוקול בשורות 18-22):

27 "גברתי, התשובה היא שכל התשובות נכונות. אין חשיבות לאיות המדויק משום
28 שמדובר בפקיד פולני / רוסי בהשפעה רוסית שהתייצבו בפניו היהודים ואמרו –
29 הכלה קוראים לה ----. נניח. הוא כתב מה שהוא שמע כפי שהוא מבין. עכשיו,
30 אפשר לכתוב את זה בצורה כזאת או בצורה כזאת.

31
32 לקראת סיום החקירה ובעמוד 126 לפרוטוקול שב המומחה והסביר כי הפקיד הפולני
33 לא ידע בדיוק איך לכתוב את השמות של אבותינו היהודים הפולנים. יחד עם זאת
34 נאות המומחה והסכים לבדיקת כל נתון בחוות הדעת אם יציגו המשיבים נתון נגדי

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1 קרי- באם ייטען כי המדובר באדם אחר ולא זה כנטען בחוות הדעת- הסכים המומחה
2 לבדוק את העניין ולחקור נקודתית ואולם זאת לא נעשה בפועל (ראה שורות 18-24
3 לפרוטוקול בעמוד 126).
4
5 ב. כאשר נשאל המומחה באשר לשם אבי המנוח, אישר המומחה בעדותו כי שמו אכן
6 היה "----" ולא "----" ואולם הפנה לכך כי מנהלי העזבון הם אלו שמסרו לו את המידע
7 הראשוני כי השם היה "----" (עמוד 15 לפרוטוקול, שורות 1-3, 29-30).
8 ראה גם עמוד 16 לפרוטוקול בשורות 19-23 כדלקמן:
9 "ש. לגבי ----. למה אתה כותב ----.
10 ת. הסתמכתי עליכם. אני לא חיפשתי עליו. הוא היה ידוע. הוא העובדות של התיק,
11 עליו לא ערכתי מחקר.."
12
13 בדיון מיום 26.10.2017 הסביר המומחה כי מנהלי העזבון הם שמסרו לו כי שם אבי
14 המנוח היה "----" וכי הכיתוב הן על מצבת המנוח והן על מצבת אחי המנוח, --- (אשר
15 נפטר שנים לפני המנוח) הינו- "----" (ראה תרשים 2 בעמוד 6 לחוות דעת המומחה).
16
17 יחד עם זאת ציין המומחה כי למעט הנתונים האמורים לא מצא אינדיקציה לשם "--
18 בשם אבי המנוח.
19 הנתון האמור העלה תהייה בדבר טענות הנתבעים שכן המנוח התגלה כאדם קפדן
20 ומסודר, מדוע אפוא כתב על מצבת אחיו --- כי שם אביהם היה "----" אם השם
21 המדויק היה רק "----"? אין מענה ברור לכך (ראה עמוד 47 לפרוטוקול).
22
23 על כל פנים ציין המומחה מפורשות כי הנתון בדבר שם אבי המנוח לא שינה דבר לגוף
24 המחקר וכי השם "----" המתווסף ל--- לא העלה ולא הוריד לנתונים שהתקבלו
25 בהמשך ולא היתה לכך כל השלכה על המחקר.
26
27 ג. כאשר נשאל המומחה לשנת לידתו של המנוח, השיב כי המנוח נולד בשנת 1906.
28 כאשר הופנה בחקירתו לכך שבבדיקת מנהלי העזבון עלה כי המנוח נולד בשנת 1919,
29 השיב המומחה ופירט כי קיבל מייל מארגון GRI המאשר מציאת רשומה אינדקס
30 של הלידות שתועדו בעיר --- וכי עפ"י רשומה זו, המנוח נולד בסביבות שנת 1906
31 (ראה עמוד 15 לפרוטוקול, שורות 9-28).
32
33 בדיון מיום 26.10.2017 נחקר המומחה באריכות אודות שנת לידתו של המנוח; שם
34 עדכן המומחה כי נוכח התהיות אודות שנת הלידה, פנה לארכיון ב--- וביקש למצוא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

1 רישום לידה של המנוח בשנת 1919 [כפי טענת מנהלי העזבון מ.ד.], התשובה
2 מהארכיון היתה שאין להם רישום כזה (עמוד 33 לפרוטוקול, שורות 12-16).
3
4 בעמוד 42 לפרוטוקול העיד שוב המומחה אודות המייל שקיבל מהארכיון בדבר לידת
5 המנוח בשנת 1906 –
6 "המידע שהוזכר בישיבה הקודמת שמצאנו בשלב מאוחר, ואתם ביקשתם את האי
7 – מייל שקיבלתי את המידע, שא.ב --בן ---ו--- נולד, נמצא רישום כזה ב - 1906
8 הוא מידע שלא שימש אותי לצורך המחקר. אני הזכרתי את זה כאן. משום שהמידע
9 הזה הגיע אלי בשלב יותר מאוחר ואתם ביקשתם את האי – מייל וקיבלתם אותו.
10 אני מוכן להניח, תראה. שאלת אותי מנסיוני כגניאולוג גברתי, אנשים לאחר
11 השואה וגם במהלך השואה המציאו את עצמם מחדש מהרבה סיבות. אנשים
12 צעירים רצו להיראות מבוגרים יותר. מבוגרים רצו להיראות זה... "
13
14 כך חזר על עצמו המומחה לעניין זה גם בעמוד 44 לפרוטוקול.
15
16
17 על מנת לבסס טענתו בדבר העדר התאמה מוחלטת בין רישומים, הפנה המומחה
18 לדוגמא נוספת בעניין אחי המנוח, מר --- --- ;
19
20 הוצגה תעודת הפטירה של האח --- --- ועל פיה האח נולד בשנת 1914 [כך היה גם
21 ברישומים של חברת קדישא תל אביב] ואולם על מצבת האח, נכתב כי --- --- ז"ל
22 נולד בשנת 1911 .
23 ראה העדות בעניין בעמוד 43 לפרוטוקול, שורות 5-12 :
24 אתה יכול להראות לי רגע בבקשה? גברתי, אז כפי שאמרתי, בתעודת הפטירה
25 שמציג לי עורך דין צפת של --- --- , שהוא אחיו של המנוח וקבור לידו, רשום שהוא
26 נולד ב – 20 בינואר 1914.
27 בחברה קדישא תל אביב, אני מזכיר ש--- נפטר לפני א.ב, זאת אומרת א.ב היה
28 בחיים ויש להניח שהוא ראה את המצבה וטיפל בקבורת אחיו, כתוב שהוא יליד
29 פולין 1911. אז הנתונים שנמצאים במרשם האוכלוסין.. במרשם הישראלי הם לפי
30 מה שנמסרו. גברתי, כשהעולים הגיעו ארצה שאלו אותם – מתי נולדת? הוא אמר
31 מתי הוא נולד. "
32
33 המומחה שב וציין את העובדה כי על מצבת אחי המנוח, --- --- ז"ל, נכתבה שנת לידה
34 1911 ואולם ברישום במרשם האוכלוסין נכתב כי אחי המנוח נולד בשנת 1914 (קרי

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

1 הבדל של שלוש שנים); בהינתן כי המנוח הוא אשר טיפל בקבורת אחיו ובמצבתו-
2 סביר להניח כי ראה הכיתוב ולמרות שהוא סותר את האמור במרשם האוכלוסין וכי
3 אין התאמה בין השנים, לא עשה המנוח דבר בעניין וכך נכתב על מצבת אחי המנוח
4 הלכה למעשה.

5
6 ד. באשר למחקר אודות הגב' --- ז"ל, העיד המומחה כי בספר התושבים של ----, פולין
7 נמצא רישום כי --- לבית ---, בתם של --- ו--- לבית --- נישאה;
8 המומחה הסתמך בין היתר על רישום נישואין מס' 1883 [זו שנת רישום הנישואין
9 מ.ד] על פיו נרשמו נישואין של --- הוא החתן, עם --- שם הכלה --- (עמוד 17
10 לפרוטוקול, שורות 17-34).

11
12 כאשר נשאל המומחה בחקירתו ביום 26.10.2017 באשר לאי דיוקים בתעודות
13 נישואין כגון תאריך הנישואין ו/או דיוק בהגיית השם, השיב המומחה כדלקמן:
14 (ראה עמוד 74 לפרוטוקול בשורות 17-24):

15 "ת. זה כתוב בתעודה. עמוד 20 לחוות הדעת. עכשיו, אני יודעים שהאבא שלה היה
16 ----. בתעודת הפטירה שלה כתוב שהאמא היא ----. כתוב פה ----. עכשיו,
17 אתה מראה לי תעודה שאני רואה אותה לראשונה, שבתעודת הלידה שלה כתוב
18 שהאמא שלה היא ----. שם עברי. --- יכול להתיישב עם ----. אבל בתעודת
19 הפטירה כתוב על האמא ששם הנעורים שלה, של אותה --- או ----, כתוב ---
20 '. לא ידוע. אין נתונים. ההסבר הוא, לאור התעודה שאתה מראה לי, שוב. אני
21 מסתמך רק על מה שאתה מציג בפני הוא ששם הנעורים של אותה --- היה --

22
23 ש. אז זה כנראה ההסבר שלך.

24 ת. זה ההסבר שאני יכול לספק לך... מה שהיה חשוב ליהודים בגולה בהרבה
25 מדינות באירופה זה הנישואין, כדת משה וישראל. הם לא תמיד טרחו לרשום
26 את הנישואים האזרחיים אצל הרשויות. זה גרם לכך שהילדים נשאו את שם
27 הנעורים של האמא ולא של האבא...

28 יש מקומות כמו ברומניה למשל שהיו רושמים – הבן הלא חוקי של גברת זאת
29 וזאת. ולימים כשנוצר צורך, בגלל שרצו להגר, בגלל צבא, בכלל סיבות, היו
30 הולכים ורושמים רישומים מאוחרים. כולל לרשום את הנישואים. ואז האבא
31 היה מצהיר שהוא גם האבא של הילדים."

32
33 זאת ועוד, העיד המומחה כי אף הרישום ב"יד ושם" איננו מדויק דיו וגם דפי העד
34 דשם- אינם "תורה מסיני" (ראה עמוד 86 לפרוטוקול בשורות 1-7):

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1
2 " כשמוסד יד ושם הוקם.. רצו לבנות מאגר מידע. היו המון עולים חדשים, ניצולי
3 שואה. יצאו פוקדים, למרכזי עולים ומילאו דפי עד. לצערנו שוב, זה לא מתייחס
4 לתיק הזה, אבל לצערנו אנחנו רואים בהרבה מקרים שהפוקדים קצת לחצו יותר
5 מידי, מילאו לפעמים פרטים לא מדויקים. אני לא אומר כלום על הנתונים
6 שהגברת ---- מילאה. אני בטוח שהיא עשתה כמיטב יכולתה אבל אנחנו לא
7 יכולים, לצערי אנחנו לא יכולים להגיד שמה שכתוב בדף העד זאת אמת
8 לאמיתה."
9
10 ה. כאשר נשאל המומחה בחקירתנו ביום 26.10.2017 הכיצד מבסס הוא את מסקנותיו
11 כי אבי המנוח ---, הינו בנו של ---, הפנה המומחה לממצאים שהתקבלו מהארכיון -
12 --- בפולין והשיב באריכות לרשומות שקיבל מהארכיון האמור ואינדקסים שונים
13 וראה עמודים 51-57 לפרוטוקול.
14
15 עוד הפנה המומחה לכך כי קיבל רשומות מכל מיני גטאות, רשימות של ניצולי שואה
16 וכן רשומה אחרת לדוגמא רשימת חלוקת מזון של אם וילד בגטו (ראה עמוד 89
17 לפרוטוקול, שורות 1-9).
18
19 ו. עוד הפנה המומחה כי התובע בעצמו ערך מחקר משפחתי ב GRI פולין וכבר שלח
20 למומחה את הטבלאות שערך מספר שנים קודם לפנייה אליו (ראה עמוד 62
21 לפרוטוקול שורות 18-23).
22
23 זאת ועוד, הוסיף המומחה כי גילה דרך התובע אודות ירושה שקיבלה אימו מישראל
24 וכי אז התגלה שהמורישה האמורה היא אשתו של בן דוד של המנוח עסקינן!
25 וראה העדות בעניין בעמוד 63 לפרוטוקול:
26 "הנה, אבל יש משהו לענות לך ממש. סיפר לי אדון ---, שאלתי אותו - יש
27 לכם קרובים בישראל? אז הוא אמר - לא, אני לא יודע. ואז במהלך השיחה הוא
28 נזכר שאמא שלו קיבלה פעם ירושה מישראל. אז שאלתי אותו ממי. אז הוא
29 אמר לי - דר' ----. שם שלא ידעתי, לא הכרתי, לא שמעתי. אמרתי לו - מה
30 הקשר? הוא אמר לי - אין לי מושג מה הקשר. בעקבות זה פניתי אליכם כמנהלי
31 העיזבון ואתם קיבלתם צו מכבוד השופטת וקיבלתי את תיק העיזבון של אותה
32 ---- בחיפה. ואז התגלה שהיא אשתו של בן דוד של המנוח, והיא כותבת
33 בצוואה שלה, היא השאירה צואה שבה היא הורישה גם לאמא של אדון ---.
34 והיא כותבת - אני מורישה ל--- בורשה, אני מורישה כך וכך כסף. האדון --"

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

1 פתר לי איזה שהוא קשר בלי שהוא בכלל ידע. וזה מלמד אותך שבכל זאת היה
2 מידע כאן והיה קשר."

3
4 כאשר הופנה המומחה לשאלה מדוע התובע לא ניסה ליצור קשר עם המנוח, השיב
5 המומחה כי המנוח לא הכיר את המשיבים עצמם – וראה ציטוט העדות בעמוד 64
6 לפרוטוקול.

7
8 ז. באשר לקשר הנטען בין המומחה לבין התובע, העיד המומחה כי ראשיתו היה
9 בדצמבר 2014 וכי ההתנהלות היתה עניינית לחלוטין- ראה עמוד 66 לפרוטוקול.

10
11 ח. כאשר נשאל המומחה הכיצד הוא מסביר את העובדה כי חלק מהנפשות הפועלות חיו
12 בעיר מסוימת (---) ואילו אחרות בעיר זו (---) או אחרת (---), השיב המומחה כי
13 המדובר בערים המצויות בקרבת מקום ואף הכין מפה להדגים את המרחקים בין
14 המקומות (ראה עמוד 69 לפרוטוקול בשורות 15-6).

15
16 כאשר הקשה ב"כ הנתבעים בחקירה באשר לזמני הנסיעה ממקום למקום בשנים
17 הרלוונטיות, העיד המומחה כי אין לו התחייבות על זמני נסיעה בשנת 1883 אך הוא
18 מציג את המיקום היחסי בין המקומות.

19
20 עוד הוסיף המומחה בהמשך חקירתו כי בשנים האמורות, היהודים זזו ממקום
21 למקום, גרו איפה שהיתה להם פרנסה וכי זה לא נדיר כי היהודים עברו מעיר לעיר
22 (ראה עמוד 78 לפרוטוקול בשורות 11-8).

23
24 עוד בהמשך חקירתו, הפנה המומחה למחקרים שהראו כי יהודים אשר באו
25 ממקומות קטנים, נטו לומר שהם מעיר גדולה סמוכה שכן היתה זו יוקרה לטעון כי
26 הם באים מעיר גדולה ולא מכפר קטן ומרביתם חששו שלא יכירו בכלל את שם הכפר
27 הקטן ולכן היו מוסרים שם של עיר גדולה סמוכה.

28 עובדה זו יכולה היתה להסביר מדוע חלק מהנפשות הפועלות טענו כי הם במקור
29 מעיר זו או אחרת וכי אין דיוק מוחלט בנתונים (ראה עמוד 87 לפרוטוקול בשורות
30 17-20).

31
32 ט. חרף טענות ב"כ הנתבעים בעניין הרי שעו"ד מכנס קיבל אישור לחקור את המומחה
33 אודות כישוריו ומומחיותו וראה עמוד 95 לפרוטוקול מיום 26.10.2017.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1 זאת ועוד וכפי שצוין לעיל, הוברר בחקירת המומחה כי עו"ד צפת ועו"ד מכנס היו
2 מעורבים ובקשר עם המומחה לכל אורך הדרך- הם עקבו אחר התקדמות המחקר
3 שנערך וראה עמוד 131 בשורות 17-25.
4
- 5 כפי המצוטט לעיל, בחוות הדעת פירט המומחה בהרחבה את ממצאיו ואת האסמכתאות .25
6 עליהן ביסס את מסקנתו בדבר הקשר המשפחתי בין התובע לבין המנוח.
7 עו"ד --- נחקר על חוות דעתו בחקירה נגדית (באריכות יש לומר) והשיב באופן קוהרנטי ועקבי
8 על כל השאלות שנשאל ע"י ב"כ הנתבעים; גם כאשר הקשו הם וטענו טענות אישיות כנגדו,
9 נותר המומחה איתן במסקנתו.
10
- 11 א. 26. חרף טענותיהם הקשות, לא פעלו הנתבעים להגיש בקשה לפסילת חוות דעת
12 המומחה ולא טרחו הם להציג חוות דעת נגדית מטעמם במטרה לסתור את מסקנת
13 חוות הדעת הגנאלוגית הם אף לא הגישו בקשה לעשות כן;
14 ב. במסגרת בקשה מס' 62 שהגישו הנתבעים לתיק ביום 09.04.2018 עתרו הם לקבוע
15 כי הוראות סעיף 8(א)-(ג) לחוק ביהמ"ש לענייני משפחה אינן חלות על הדיון
16 שבתיק זה, נטען כי:
17 "על פי סעיף 8(ג) לחוק, כמצוטט לעיל, הזכות להגיש עדות מומחה מטעם
18 המבקשים תלויה בהחלטת ביהמ"ש בבקשה זו. החלטת ביהמ"ש בבקשה נחוצה
19 אפוא גם כדי להכשיר הגשה אפשרית של חוות דעת מומחה מטעם המבקשים"
20 (ראה סעיף 10 לבקשה).
21
- 22 במסגרת בקשה מס' 63 שהגישו הנתבעים לתיק ביום 16.04.2018 נטען כי:
23 "פרקליטי המבקשים נתקלים בקשיים גדולים למדי, באיתור מומחים שאין להם
24 כל קשר- בין ידידותי ובין מקצועי- עם עו"ד --- . מומחה כזה נמצא לאחרונה,
25 הח"מ נמצאים במגעים עימו ויש להניח כי התוצאה תהא חוות דעת שתוגש
26 לביהמ"ש" (ראה סעיף 7 ג' לבקשה).
27 ג. בהחלטת בית המשפט מיום 03.05.2018, נעתרתי כמבוקש בבקשות הנתבעים
28 וקבעתי כי הוראות סעיף 8(א)-(ג) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, אינן חלות
29 על הליך זה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1 חרף האמור לעיל, לא הוגשה מטעם הנתבעים ולו בקשה להצגת חוות דעת מומחה
2 מטעמם ובוודאי שלא הוגשה כל חוות דעת אחרת אשר יש בה כדי לסתור את חוות
3 דעת המומחה בתיק.
4
- 5 באשר לטענות הנתבעים כי קיים קשר לכאורה בין המומחה עו"ד --- לבין התובע .א. 27.
6 ובא כוחו עו"ד שפטר וכי קיים למומחה אינטרס לכאורה בהצלחתו של התובע- גם
7 אלו דינן להידחות ;
8 כאמור לעיל, העיד המומחה באשר לקשר הנטען בינו לבין התובע, כי ראשיתו היה
9 בדצמבר 2014 וכי ההתנהלות היתה עניינית לחלוטין- ראה עמוד 66 לפרוטוקול מיום
10 26.10.2017 .
11 בחקירת התובע ביום 03.07.2017, סיפר התובע כי בחודש מרץ 2016 התק--- אליו
12 עו"ד גלי נווה (ב"כ האפוסטרופוס הכללי מ.ד) ודיברה איתו על התיק המתנהל בבית
13 המשפט בישראל וכי עליו להיות מיוצג בהליך דכאן. מאחר ועו"ד נווה לא המליצה
14 לתובע על עורך דין ישראלי, פנה התובע לעו"ד --- אשר מסר בידו מספר שמות של
15 עורכי דין ישראליים- מתוכם בחר התובע את בא כוחו בהליך דכאן (ראה עמוד 3
16 לפרוטוקול בשורות 12-17)
17 כאמור בעדות התובע וכעולה אף מנספח 17 לסיכומיו, עו"ד גלי נווה פנתה לתובע
18 ביום 16.03.2016 ורק לאחר השיחה האמורה, פנה התובע למומחה וביקש שיסייע
19 במציאת עורך דין ישראלי.
20 יוזכר כי חוות דעת המומחה הוגשה לתיק ביהמ"ש ביום 09.03.2016 כך שלמעשה
21 השיחה בין התובע למומחה בעניין ייצוג, התקיימה לאחר סיום המחקר והגשת חוות
22 דעת לתיק ;
23 מנספח 18 שצורף לסיכומי התובע עולה כי התובע חתם על יפוי כוח לבא כוחו אך
24 ביום 30.03.2016 – כשלושה שבועות לאחר הגשת חוות דעת המומחה.
25 ביום 18.10.2017 הגיש המומחה תגובה (בעניין בקשה מס' 49 המוזכרת לעיל) בה .ב.
26 ביקש מבית המשפט שיגן עליו מפני הנתבעים ובאי כוחם וטען כדלקמן :
27 "ב"כ המבקשים גמרו אומר בליבם להכפיש אותי בפני בית המשפט ואף השוו אותי
28 למתחזה לעורך דין בשירות המדינה..

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

- 1 לא הייתי שותף להליכים שקדמו למינוי ולא ביקשתי לעצמי את המינוי. לא אני
2 הצעתי את עצמי לתפקיד כך שכל הטרוניות בעניין זה לא צריכות להיות מופנות
3 אלי...
4 שמחתי לקרוא שמנהלי העזבון נזכרו שהם נפגשו איתי (לאחר שהכחישו זאת
5 בישיבת בית המשפט) ראיינו אותי על כישוריי וביקשו הצעת מחיר לביצוע המחקר.
6 הם אף עמדו איתי בקשר לאורך כל המחקר.
7 טענות מנהלי העיזבון לזיוף או לחשש זיוף הן חסרות כל בסיס..
8 אין לי כל "עניין בהצלחת --- ופרקליטו". אני איתרתי את מר --- ולא הוא אותי;
9 קיבלתי מסמכים ממר --- לפי בקשתי.. אין כל מניעה שאשוחח עם מי שאותר על
10 ידי במסגרת המחקר וזוהי אף חובתי".
11 ג. מן האמור נחה דעתי כי טענת הקונספירציה הינה טענה מופרכת ואני מקבלת את
12 גרסת המומחה כי הקשר עם התובע היה כפועל יוצא מעבודת המחקר, כי לממצאיו
13 של המומחה ו/או מסקנות חוות הדעת אין כל קשר לבא כוחו של התובע או להמלצה
14 זו או אחרת בעניין ייצוג.
15 כן לא מצאתי בסיס לטענות המרומזות כנגד ב"כ האפוטרופוס הכללי.
16
17 הגנאלוג כאמור נחקר ארוכות ע"י ב"כ המתנגדים, גם בהתייחס לניסיונו המקצועי וגם
18 בהתייחס לאופן עריכת המחקר עצמו; תפקיד הגנאלוג לאסוף מידע על קשרי משפחה (בין
19 אם מדובר באנשים שעודם בחיים ובין אם המדובר בנפטרים) ולבסס את היחסים
20 המשפחתיים ביניהם, לצורך בניית אילן יוחסין או עץ משפחה.
21 במקרה דנן ניסיונו של הגנאלוג מדבר בעד עצמו ודי לי בכך על מנת להכיר בו כמומחה
22 בתחום; גנאלוגיה אינה מדע מדויק המדובר בחקר אילן היוחסין והמחקר נעשה ע"י הגנאלוג
23 באמצעות מידע המתועד בכתובים ובהיעדרו במידע הנמסר בעל-פה.
24 מקור המידע הכתוב הוא לרוב מארכיונים והוא בהחלט כזה שלעיתים גם חוקר פרטי יכול
25 לספקו אולם עריכת המידע והמסקנה בדבר קיומו או היעדרו של קשר משפחה אמורה לעלות
26 מתוך חומרי הגלם עצמם והגנאלוג לא יוצר "יש מאין" ובמקרה דנן, נחה דעתי כי אלו הם
27 פני הדברים במדויק.
28 אין חולק כי השאלה אשר הונחה לפתחו של בית המשפט- מי הם צאצאיו של הורי
29 אבי המנוח- צריכה היתה להיחקר ולהתברר באמצעות חוות דעת מומחה לכך ואין עסקינן
30 בסוגיה משפטית ו/או המצויה בידיעה השיפוטית של בית המשפט.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5385-02 ד. ואח' נ' א.ב (המנוח) ואח'

1 עוד אין חולק כי משעה שהוגשה חוות דעת המומחה האמורה, המבוססת כדבעי ואשר היא
2 פרי מחקר של שנים ועלות כספית גבוהה מאוד, לא עלה בידי הנתבעים להציג חוות דעת
3 מומחה אחרת לסתור אותה.
4 המומחה בתיק דן הגיש חוות דעת ארוכה ומבוססת כפי המפורט דלעיל, ב"כ הנתבעים ויתרו
5 על משלוח שאלות הבהרה למומחה; המומחה נחקר בחקירה נגדית בבית המשפט למעלה
6 מחמש שעות ולצדדים ניתנה האפשרות להגיש סיכומים, הבהרות תגובות ואף תשובה
7 לסיכומי תשובה ובכל אלו, לא מצאתי בדל סיבה להורות על דחיית מסקנות חוות דעת
8 המומחה.
9
10 מן המקובץ לעיל, נחה דעתי להורות על אימוץ מסקנות חוות דעת המומחה וקביעה כי התובע .30
11 הינו היורש של מחצית עזבון המנוח, בהיותו הצאצא של הוריי אבי המנוח.
12
13 הצדדים יגישו לחתימה צו ירושה משלים לזה שניתן ביום 24.03.2014 .
14
15 מחייבת הנתבעים 1-9 (בחלקים שווים ביניהם), בהוצאות התובע בסך כולל של 30,000 ₪ .
16
17 מתירה פרסום פסק הדין, בהשמטת פרטים מזהים.
18
19 ניתן היום, ט"ו חשוון תש"פ, 13 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

מירה דהן, שופטת, סגנית הנשיא

20
21
22